

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Civillietas>Kuras valsts tiesal ir piekriība?

Kuras valsts tiesal ir piekriība?

Irija

1 Vai man prasība ir jāceļ vispārējā tiesā vai specializētajā tiesā (piemēram, darba strīdu tiesā)?

Irijas civiltiesas ir tiesīgas izskatīt lietas, kas saistītas ar strīdiem starp personām, organizācijām vai valsti. Šie strīdi var attiekties uz jebkādu kaitējumu, sākot no tāda, kas nodarīts autoavārijā, līdz pat, lai apstrīdētu uzņēmuma pārņemšanu. Civillietās prasītājs iesūdz atbildētāju par zaudējumu kompensāciju.

Kompensācija parasti ir naudas atlīdzība par zaudējumiem.

Apgabaltiesa, iecirkņa tiesa un Augstā tiesa ir pirmās instances tiesas. Augstākajai tiesai ir tikai apelācijas jurisdikcija, izņemot atsevišķus ar Konstitūciju saistītus jautājumus. Apelācijas tiesai ir tikai apelācijas jurisdikcija.

Apgabaltiesas un iecirkņu tiesas ir vietējās un ierobežotas jurisdikcijas tiesas, t.i., tās var risināt tikai lietas, kuru vērtība nepārsniedz noteikto sliekšni, un, ja puses dzīvo vai to reģistrētā uzņēmējdarbības vieta ir noteiktā ģeogrāfiskā atrašanās vietā, vai ja līgums ir noslēgts noteiktā ģeogrāfiskā atrašanās vietā.

Pārsūdzības par apgabaltiesu tiek izskatītas iecirkņa tiesā, un pārsūdzības par iecirkņa tiesu tiek izskatītas Augstajā tiesā.

Maza apmēra prasību tiesa ir daļa no apgabaltiesas, kas izskata ar patērētājiem saistītās lietas, ka pieprasītā summa nepārsniedz EUR 2 000. Šo procedūru var izmantot arī viens uzņēmums pret citu.

Apgabaltiesa izskata lietas, kas attiecas uz prasībām, kuru vērtība nepārsniedz EUR 15 000. Iecirkņa tiesa izskata prasības, kuras nepārsniedz EUR 75 000 (EUR 60 000 personiskās traumas gadījumā). Tai ir arī jurisdikcija ģimenes lietu tiesvedībā, ieskaitot laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu un laulības spēkā neesamību. Augstā tiesa izskata prasības, kuras pārsniedz EUR 75 000 (EUR 60 000 personiskās traumas gadījumā).

Prasības attiecībā uz nodarbinātības tiesībām izskata Apelācijas instances tiesa nodarbinātības lietās, kas ir neatkarīga iestāde. Tas izskata dažādus strīdus par nodarbinātības tiesībām. Noteiktos gadījumos jebkura puse var iesniegt pārsūdzību iecirkņa tiesai sešu nedēļu laikā pēc tiesas lēmuma pieņemšanas. Ja iecirkņa tiesā nav iesniegta pārsūdzība, un darba devējs neīsteno apņemšanos, nodarbinātības, uzņēmējdarbības un inovācijas ministrs var celt prasību iecirkņa tiesā darbinieku vārdā. Jebkura no pusēm var pārsūdzēt tiesas pieņemto lēmumu Augstajā tiesā, bet tikai tiesību jautājumos.

Komerctiesas, kas izveidota 2004. gadā, ir specializēta **Augstās tiesas** nodaļa, un to reglamentē **Noteikumu par augstākajām tiesām 63A sadaļa**. Tā izskata komercstrīdus, kuros prasības vērtība ir vismaz 1 miljons euro, strīdus par intelektuālo īpašumu un pārsūdzības vai pieteikumus regulatīvo lēmumu tiesiskai izskatīšanai. Tā izskata arī citas lietas, kuras tiesnesis uzskata par atbilstošām. Nav automātisku tiesību reģistrēties Augstās tiesas komercreģistrā. To veic komerctiesas tiesnesis pēc saviem ieskatiem. Tiesa izmanto detalizētu lietu pārvaldības sistēmu, kas ir izstrādāta, lai vienkāršotu sagatavošanos tiesas procesam, novērstu nevajadzīgās izmaksas un kavēšanas taktiku, un nodrošinātu pilnīgu pirmstiesas informācijas izpaušanu.

2 Ja lieta ir piekritīga vispārējai tiesai (t.i. par lietu izskatīšanu atbild šādas tiesas), kā lai noskaidroju, konkrēti kurā tiesā man ir jāiesniedz prasības pieteikums?**2.1 Vai pastāv atšķirība starp zemākām un augstākām vispārējām tiesām (piemēram, rajona tiesas kā zemākās tiesas un apgabala tiesas kā augstākās tiesas), un, ja, jā, tad kura ir kompetenta manā gadījumā?**

Attiecīgo tiesu, kurā var iesniegt prasību pirmajā instancē, nosaka prasības būtība (līgums, civiltiesību pārkāpums utt.) un vērtība (skatīt iepriekš).

Apgabaltiesas nolūkā valsts ir sadalīta 24 apgabalos, no kuriem katram ir pastāvīgi piešķirts viens vai vairāki tiesneši. Attiecībā uz divām lielākajām pilsētām — Dublinu un Korku — uzņēmējdarbības apjoms prasa pastāvīgu vairāku tiesnešu norīkošanu. Iecirkņa tiesas vajadzībām valsts ir sadalīta astoņos iecirkņos. Katram iecirknim ir piešķirts viens iecirkņa tiesas tiesnesis, izņemot Dublīnas un Korkas iecirkņus, kur uzņēmējdarbības apjoma dēļ ir lielāks tiesnešu skaits. Augstā tiesa atrodas Dublīnā, lai izskatītu sākotnējās lietas. Tā izskata arī lietas par miesas bojājumiem un nāvējošām traumām vairākās provincēs vietās noteiktos laikos gada laikā. Turklāt Augstā tiesa norīd arī provincēs, lai izskatītu pārsūdzības par iecirkņa tiesu civillietās un ģimenes tiesībās. Apgabaltiesai ir jurisdikcija izskatīt lietas par līgumiem, atsevišķiem civiltiesību pārkāpumiem, līgumiem par pirkšanu uz nomaksu un kredītu piešķiršanas līgumiem, trīs lietu gadījumiem, piemēram, izlikšanu par nomas nemaksāšanu, un lietas par nelikumīgu preču aizturēšanu, ja prasības vērtība nepārsniedz EUR 15 000. Apgabaltiesai ir arī dažādas pilnvaras attiecībā uz jebkuras tiesas spriedumu izpildi attiecībā uz parādu, tādu licenču izsniegšanu kā alkoholisko dzērienu pārdošanas licences, kā arī bērnu aizbildnību un uzturēšanu.

Iecirkņa tiesai ir jurisdikcija lietās, kas attiecas uz līgumiem un civiltiesību pārkāpumiem, testamenta lietās un lietās par īpašuma pārvaldīšanu, lietās par taisnīgu tiesu, izlikšanas lietās vai pieteikumos par jaunu trīs maksu, kas pamatojas uz nolīgumiem par nomu un kredīta piešķiršanu, ja prasības vērtība nepārsniedz EUR 75 000 (EUR 60 000 personiskās traumu gadījumos). Iecirkņa tiesai ir jurisdikcija ģimenes lietu tiesvedībā (tostarp par laulāto nošķiršanu, laulības šķiršanas spēkā neesamību un pārsūdzībām par apgabaltiesu), un tai ir pārsūdzības piekriība šķīrējtiesnešu lēmumiem strīdos saistībā ar zemes nomas maksu saskaņā ar iznomātāju un īrnieku tiesību aktiem.

Civillietas iecirkņa tiesā izskata tiesnesis sēdē bez zvērinātajiem. Pārsūdzības par apgabaltiesu notiek atkārtotas izskatīšanas veidā, un iecirkņa tiesas lēmums ir galīgs un to nevar pārsūdzēt.

Saskaņā ar Konstitūciju Augstajai tiesai ir pilnīga sākotnējā jurisdikcija visos faktu vai tiesību jautājumos. Tas nozīmē, ka tā ir kompetenta izskatīt visas civillietas valstī, kurā dzīvo atbildētājs, kurā tika noslēgts iespējamais noziedzīgais līgums, kurā tika nodarīts iespējamais noziedzīgais civiltiesību pārkāpums, vai kurā atrodas nekustamais īpašums, par kuru ir ierosināta tiesvedība. Augstā tiesa izskata pārsūdzības par iecirkņa tiesu un īsteno uzraudzības jurisdikciju apgabaltiesas un citās zemāka līmeņa tiesās. Pārsūdzības par Augsto tiesu izskata Apelācijas tiesa vai Augstākā tiesa, ja Augstākā tiesa ir apliecinājusi, ka tā ir vispārējās nozīmes jautājums vai tiesiskuma interesēs. Pārsūdzību par Apelācijas tiesu var iesniegt Augstākajai tiesai, ja Augstākā tiesa ir apliecinājusi, ka tā ir vispārējās nozīmes jautājums vai tiesiskuma interesēs. Pārsūdzības laikā lieta netiek izskatīta atkārtoti, bet tās pamatā ir pirmās instances pieraksti par pierādījumiem un tiesiskie argumenti.

2.2 Teritoriālā piekriība (vai par manu lietu ir atbildīga A pilsētas vai B pilsētas tiesa?)**2.2.1 Teritoriālās piekriības pamatnoteikums.**

Attiecīgo apgabalu vai iecirkni, kurā celt civilprasību, nosaka vieta, kurā pastāvīgi dzīvo vai strādā, veic uzņēmējdarbību vai ir nodarbināts atbildētājs vai kāds no atbildētājiem. Lielākajā daļā līgumu lietu attiecīgais apgabals vai iecirknis ir tas, kurā tiek apgalvots, ka līgums ir noslēgts, civiltiesību pārkāpuma gadījumos vietā, kurā tiek uzskatīts, ka pārkāpums ir izdarīts, ģimenes lietās vietā, kurā dzīvo prasītājs, un lietās, kas attiecas uz nekustamo īpašumu, īpašumtiesībām vai citām tiesībām uz nekustamo īpašumu, vietā, kur atrodas telpas vai zeme, par kuru ierosināta šī tiesvedība.

2.2.2 Šī pamatnoteikuma izņēmumi.

2.2.2.1 Kādos gadījumos varu izvēlēties starp tiesu pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem) un citu tiesu?

Netiek piemērots.

2.2.2.2 Kādos gadījumos man prasība ir jāceļ citā tiesā nevis pēc atbildētāja dzīves vietas (atbilstoši pamatnoteikumiem)?

Netiek piemērots.

2.2.2.3 Vai tiesas procesa dalībnieki var vienoties par kompetento tiesu, kas citādi nebūtu kompetenta šajā procesā?

Netiek piemērots.

3 Ja kompetenta ir kāda speciāla tiesa, kā var noteikt, tieši pie kuras tiesas būtu jāvērsas?

Īrijas Tiesu dienesta tīmekļa vietne sniedz visaptverošu paskaidrojumu par šīs valsts tiesu struktūru. Tā arī publicē brošūru "*Explaining the Court*" sabiedrības informēšanai. Sīkāka informācija par tiesu sistēmu ir pieejama arī Pilsoņu informācijas pārvaldē, kas ir oficiāla iestāde, kas atbalsta informācijas, konsultāciju un aizstāvības nodrošināšanu plaša spektra valsts un sociālo pakalpojumu jomā. Pilsoņu informācijas pārvalde nodrošina tīmekļa vietni, tālruna līniju un daudzus centrus visā valstī.

Saites

Tiesu dienests - Īrija

<http://www.citizensinformation.ie/>

Lapa atjaunināta: 12/04/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.